

RESSÒ DE LA PARAULA

Créixer amb Ell en la crisi

Diem unes coses que, segons com s'entenguin, mereixerien rebuig o burla. Perquè donem a entendre que, la crisi no és del tot dolenta, ja que ens permet créixer i avançar...

En qui ho està passant malament, realment això ha de sonar gairebé a un insult. Voldríem evitar aquesta interpretació. Més aviat al contrari, desitgem veure una mica de llum i oferir ajuda per a travessar aquests temps foscos.

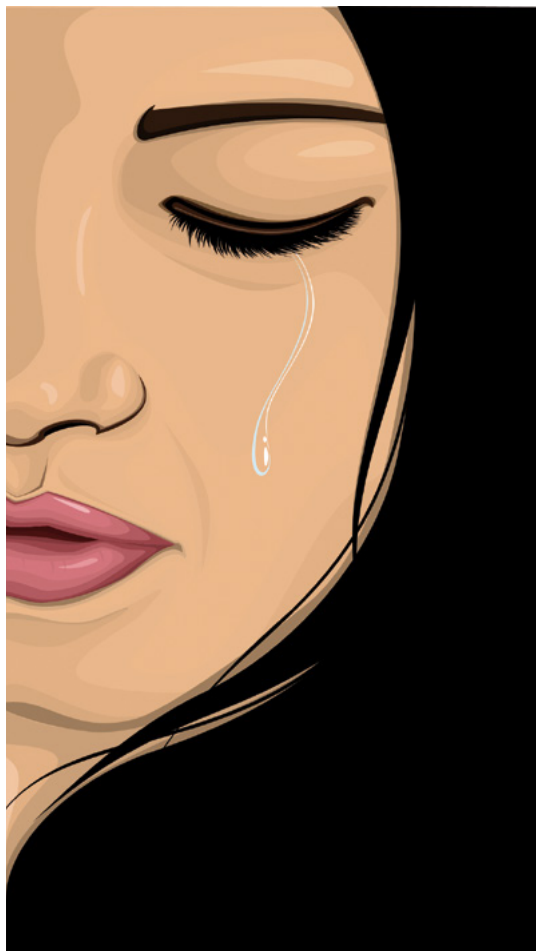
No ens avergonyim del que diem, per la mateixa raó que proclamem amb Jesús, convençuts i entusiasmats (tant de bo amb el seu mateix to de veu):

«Benaurets els qui ploren, perquè ells seran consolats!» (Mt 5,5)

Com la resta de les benaurances, aquesta és una autèntica aclamació pública. És una mena de crit messiànic, una declaració d'aquestes que la humanitat sencera esperaria sentir: les llàgrimes no són l'última paraula, el sofriment s'acabarà, la crisi té la seva fi!

Però hem d'identificar qui són aquests que en boca de Jesús mereixen ser felicitats, malgrat el seu patiment. Perquè hi ha els qui ploren amb ràbia i odi, hi ha els qui ho fan abatuts per la desesperació i hi ha els qui fins i tot s'affligeixen per sentir el seu orgull ferit. Jesús, per contra, es refereix a aquells que ploren perquè són víctimes, perquè arrossegueu feblesa, o perquè reconeixen els seus errors (llàgrimes de penediment), o més encara, perquè són justos i s'han decidit a estimar amb totes les conseqüències.

Aquí rau el secret de la benaurança: que les llàgrimes del just, que al llarg dels segles, en l'Antic Testament per exemple i avui mateix, apareixen com a veritable escàndol, motiu fins i tot de protes-

ta i negació de Déu, són eixugades. Jesús vol proclamar la preferència d'amor de Déu pels febles, els que són trepitjats per la vida malgrat (o fins i tot per causa de) la seva innocència.

Així entenem per què alguns prefereixen traduir la benaurança d'aquesta manera: «Benaurets els qui saben patir...!». D'una banda, és una expressió

vàlida: no podem anomenar a algú benaurat pel simple fet que pateix, sinó perquè ha après a viure el patiment sense enfonsar-se en la desesperació; és capaç de travessar l'afflicció perquè ha trobat sentit a les seves llàgrimes i sap que el camí, tot i que sigui dur, acaba en l'alegria. Però les paraules «saber patir» no ens agraden, perquè sonen a aquelles recomanacions que ens arriben convidant-nos a practicar mètodes físics i psicològics, que aconseguen calmar el dolor. Els Sants Pares repetien que l'Evangeli era quelcom molt diferent de les escoles filosòfiques com els estoics. L'evangeli de Jesucrist no és un calmant, ni una tècnica.

Per a entendre i viure aquesta benaurança en plena crisi, hom ha d'experimentar una cosa fonamental: s'ha de deixar trobar per Jesucrist, escoltar-lo, creure-hi i seguir-lo.

És allò més sorprenent, paradoxal i original de la nostra fe. Jesucrist és realment la resposta de Déu al nostre sofriment. Però no és el metge que observa, diagnostica, recepta i se'n va, sinó que va voler fer-se present, assumir, impregnar-se de la crisi, omplir-se del dolor, per a retornar la salut i l'alegria a tota la humanitat sofrent («es va despullar de si mateix, es va humiliar fet obedient fins a la mort» [Fl 2,6.8]).

Això és el que ens permet proclamar la benaurança sense avergonyir-nos, convençuts i alegres. Es tracta d'una experiència religiosa viscuda en el tu a tu de la relació de fe i d'amistat. Situar-nos davant d'Ell, escoltar-lo, dialogar amb Ell, seguir-lo. I en un moment de la conversa sentir que ens parla a cau d'orella: «La vostra tristesa es convertirà en alegria» (Jn 16,20).

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

El transhumanisme: Una nova utopia? (III)

Encara que pugui semblar una paradoxa, som més a prop del transhumanisme del que pensem. Els ideòlegs més optimistes afirmen que, en la segona dècada del segle XXI, ja serem plenament transhumans.

Hi ha, segons ells, alguns indicis que permeten justificar aquesta afirmació. En els darrers temps, la ciència ha permès augmentar lleugerament la nostra esperança de vida. En aquesta àrea del planeta que s'ha anomenat el Primer Món, la longevitat s'ha dilatat significativament i no solament això, si-

nó que la qualitat de vida de les persones grans ha millorat extraordinàriament.

Vivim més anys i amb més qualitat d'existència. Disposem de medicaments eficaços per fer front a nombroses patologies, de pròtesis per reparar els genolls, els braços, les cames, les artèries, les venes, les vàlvules del nostre cor, les nostres dents i ossos. Podem implementar una mà biònica, un cor o, fins i tot, un rostre nou. Hem creat pròtesis, com les lentilles de contacte, per lluitar contra les nostres imperfeccions físiques. Des d'aquest punt de mira, el transhuma-

nisme irromp com la simple continuació d'un moviment antic, com la persecució d'un somni: el de curar les nostres deficiències. La invenció de les ulleres, per exemple, ja anava en aquesta direcció. ¿Per què ens hauríem de felicitar per la invenció de les ulleres i refusar la cirurgia ocular que permet suprimir la miopia? ¿Per què s'hauria de rebutjar una tecnologia que permet tornar la vista als cecs? ¿Qui refusarà una pròtesi de genoll quan l'artrosi destrueix l'autonomia funcional?

Francesc Torralba, doctor en Teologia

ECO DE LA PALABRA

Creixer con Èl en la crisi

Venimos diciendo unas cosas que, según se entiendan, merecerían rechazo o burla. Porque damos a entender que ¡la crisis no es del todo mala!, pues nos permite crecer y avanzar... En quien lo está pasando realmente mal esto ha de sonar casi a insulto. Quisiéramos evitar esta interpretación. Más bien al contrario, deseamos ver algo de luz y ofrecer ayuda para atravesar estos tiempos oscuros.

No nos avergonzamos de lo que decimos, por la misma razón que proclamamos con Jesús, convencidos y entusiasmados (ojalá con su mismo tono de voz):

«¡Bienaventurados los que lloran, porque ellos serán consolados!» (Mt 5,5)

Como el resto de las bienaventuranzas, ésta es una auténtica aclamación pública. Es una especie de grito mesiánico, una declaración de esas que la humanidad entera esperaría escuchar: ¡las lágrimas no son la última palabra, el sufrimiento acabará, la crisis tiene su fin!

Pero hemos de identificar quiénes son esos que en boca de Jesús merecen ser felicitados, a pesar de su padecimiento. Porque hay quienes lloran con rabia y odio, hay quienes lo hacen abatidos por la desesperación y hay quienes incluso se afligen por sentir su orgullo herido. Jesús, por el contrario, se refiere a aquellos que lloran porque son víctimas, porque arrastran debilidad, o porque reconocen sus errores (lágrimas de penitencia), o más aún, porque son justos y se han decidido a amar con todas las consecuencias. Aquí radica el secreto de la bienaventuranza: que las lágrimas del justo, que a lo largo de los siglos, en el Antiguo Testamento por ejemplo y hoy mismo, aparecen como verdadero escándalo, motivo incluso de protesta y negación de Dios, son secadas. Jesús quiere proclamar la preferencia de amor de Dios por los débiles, los que son machacados por la vida a pesar de (o incluso a causa) de su inocencia.

Así entendemos por qué algunos prefieren traducir la bienaventuranza de esta forma: «¡Bienaventurados los que saben sufrir...!». Por un lado, es una expresión válida: no podemos llamar a alguien bienaventurado por el simple hecho de que sufre, sino porque ha aprendido a vivir el sufrimiento sin hundirse en la desesperación; es capaz de atravesar la aflicción, porque ha hallado sentido a sus lágrimas y sabe que el camino, por duro que sea, acaba en la alegría. Pero las palabras «saber sufrir» no nos gustan, pues suenan a esas recomendaciones que nos llegan invitándonos a practicar métodos físicos y psicológicos, que logran calmar el dolor. Los Santos Padres repetían que el Evangelio era algo muy distinto de las escuelas filosóficas como los estoicos. El evangelio de Jesucristo no es un calmante, ni una técnica.

Para entender y vivir esta bienaventuranza en plena crisis, uno ha de experimentar algo fundamental: se ha de dejar encontrar por Jesucristo, escucharle, crear en Èl y seguirle.

Es lo más sorprendente, paradójico y original de nuestra fe. Jesucristo es realmente la respuesta de Dios a nuestro sufrimiento. Pero no es el médico que observa, diagnostica, receta y se va, sino que quiso hacerse presente, asumir, impregnarse de la crisis, llenarse del dolor, para devolver la salud y la alegría a toda la humanidad sufriente («se despojó de sí mismo, se humilló hecho obediente hasta la muerte» [Fil 2,6.8]).

Esto es lo que nos permite proclamar la bienaventuranza sin avergonzarnos, convencidos y alegres. Se trata de una experiencia religiosa vivida en el tú a tú de la relación de fe y de amistad. Situarnos ante Èl, escucharle, dialogar con Èl, seguirle. Y en un momento de la conversación oír que nos habla al oído: «Vuestra tristeza se convertirá en alegría» (Jn 16,20).

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Els missioners no pleguen

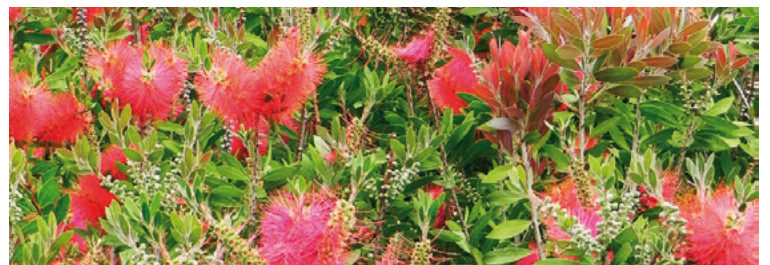
La pandèmia del coronavirus ha creat una situació d'incertesa, però els missioners i missioneres mostren la seva voluntat de no abandonar la missió i de seguir amb la gent. Així queda reflectit en el vídeo «Seguimos aquí» que les Obres

Missionals Pontificies (OMP) ha gravat amb missioners de tot el món i representants de les esglésies. Tots ells volen donar un missatge d'esperança al món deixant clar que els territoris de missió, els més necessitats, seguiran comptant amb la seva tasca.

Eucaristia d'inici de curs i Temps de la Creació

La missa d'inici de curs per als treballadors i voluntaris de la Cúria diocesana tindrà lloc divendres 2 d'octubre, a les 8.30 h, a la capella de la Casa de l'Església, presidida pel bisbe Agustí.

Serà ocasió també de cloenda del Temps de la Creació, que va de l'1 de setembre, Jornada Mundial de Pregària per la cura de la Creació, fins al 4 d'octubre, en memòria de sant Francesc d'Assís. Enguany, el lema proposat per

aquest període de conscienciació i pregària per la cura del planeta és «Jubileu per la Terra» i ens porta a reflexionar sobre el sentit profund del descans sagrat. És una

temàtica molt adient, que enllaça amb l'experiència mundial que hem viscut a causa de l'aturada a què ens ha obligat la pandèmia mundial de la Covid-19.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Només aquell que mira amb el cor hi veu bé, perquè sap "veure-hi en profunditat": a la persona més enllà dels seus errors, al germà més enllà de les seves fragilitats, l'esperança enmig de les dificultats; veu a Déu en tot» (28 de juny).

@Pontifex: «Si estàs buscant un sentit a la vida i, com que no el trobes, l'estàs malgastant amb "sucedanis d'amor" com les riqueses, la carrera, el plaer o les dependències, deixa que Jesús et miri i descobriràs que sempre has estat estimat» (28 de juny).

@Pontifex: «Jesús diu als seus deixebles: "Qui no pren la creu i em segueix no és digne de mi" (Mt 10, 38). No hi ha amor veritable sense creu, és a dir, sense pagar un preu personal. Portada amb Jesús, la creu no fa por, perquè Ell sempre està al nostre costat per recolzar-nos» (28 de juny).

@Pontifex: «El mal mai no ens dona pau; primer causa frenesí i després deixa amargura. La veu de Déu, en canvi, mai no promet alegria a un preu baix: ens convida a anar més enllà del nostre jo per trobar el veritable bé, la pau» (2 de juliol).

«Com Jesucrist, obligats a fugir»

Avui, diumenge 27 de setembre, se celebra la **106a Jornada Mundial del Migrant i Refugiat**. Amb el lema «**Com Jesucrist, obligats a fugir**» el papa Francesc, a través del seu missatge, ens exhorta aquest any a descobrir i conèixer més a fons la realitat dels desplaçats interns.

L'Església accepta i pren la definició establerta per l'ACNUR sobre els «desplaçats interns»: Són les persones en moviment, vulnerables i oblidades de la nostra època. S'han vist forçades a fugir, abandonant les seves llars o llocs de residència habituals, sobretot com a resultat o per evitar els efectes de conflictes armats, si-

tuacions de violència generalitzada, violacions de drets humans o desastres naturals o provocats per l'home, però que no han creuat la frontera d'un Estat reconegut a nivell internacional.

El missatge del papa Francesc per a la Jornada Mundial del Migrant i Refugiat 2020 es va fer públic amb data 13 de maig. Des d'aleshores, la Secció Migrants i Refugiats del Vaticà, cada mes ha anat desenvolupant els temes que tracta el Sant Pa-

re en el seu missatge mitjançant un vídeo, que recull també testimonis de diversos llocs del món. Els punts desenvolupats són: **conèixer per comprendre, apropar-se per servir, escoltar per reconciliar-se, compartir per créixer i involucrar per promoure**.

Per acabar el seu missatge, el papa Francesc escriu una pregària, que li ve suggerida per l'exemple de sant Josep, que es va veure obligat a fugir a Egipte per salvar l'Infant. Fem-la nostra en aquesta jornada:

Pare, vos vau encomanar a sant Josep el més valuós que teníeu: l'Infant Jesús i la seva mare, per a protegir-los dels perills i les amenaces dels malvats.

Concediu-nos també a nosaltres de poder experimentar la seva protecció i la seva ajuda. Ell, que va patir el sofriment de qui fugí a causa de l'odi dels poderosos, feu que pugui consolar i protegir tots els germans i germanes que, empesos per les guerres, la pobresa i les necessitats, abandonen la seva casa i la seva terra per a posar-se en camí, com a refugiats, cap a llocs més segurs.

Ajudeu-los, per la seva intercessió, a tenir la força per a continuar endavant, el consol en la tristesa, el valor en la prova.

Doneu als qui els acullen una mica de la tendresa d'aquest pare just i savi que va estimar Jesús com un fill veritable i va sostenir Maria durant el camí.

Que ell, que es guanyava el pa amb el treball de les seves mans, pugui proveir del necessari als qui la vida els ho ha pres tot, i donar-los la dignitat d'un treball i la serenitat d'una llar.

Us ho demanem per Jesucrist, el vostre Fill, que sant Josep va salvar en fugir a Egipte, i per intercessió de Maria Verge, a la qual va estimar com espòs fidel d'acord amb la vostra voluntat. Amén.

1.600 aniversari de la mort de sant Jeroni

Amb motiu d'aquesta commemoració, l'Ateneu Universitari Sant Pacià organitza un acte acadèmic el proper dimecres 30 de setembre, a les 12.10 h, a l'aula magna del Seminari Conciliar, en el marc

de la iniciativa «La quarta hora de dimecres». En aquest acte participaran el Dr. Joan Ferrer, president de l'Associació Bíblica de Catalunya; el Dr. Oriol Ponsatí-Murlà, president de la Institució de les Lletres Catala-

nes; el Dr. Armand Puig i Tàrrach, rector de l'AUSP; el P. Josep M. Solé, abat de Montserrat; i el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, que clourà la taula d'intervencions.

AGENDA

► **Reunió de delegats diocesans.** Dijous 1 d'octubre, a les 16.30 h, a la Casa de l'Església, per a la programació del curs 2020-2021.

► **Exercicis espirituals a la vida quotidiana.** De divendres 2 d'octubre a diumenge 4 d'octubre, a la cova de Manresa. Dirigits a qualsevol persona que es preguntí honestament què vol Déu de la seva vida i quin és el seu camí de felicitat. Intervindran: David Guindulain sj, Alicia Guidonet i Jaume Casassas. Més informació: www.covamanresa.cat, dguindulain@gmail.com, tel. 938 720 422.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

28. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Jb 1,6-22 / Sl 16 / Lc 9,46-50]. Sant Venceslau, mr. (935), duc de Bohèmia; sant Llorenç Ruiz, pare de família filipí, i companys, mrs. a Nagasaki (s. XVII). **Lleida:** ■ Beat Francesc Castelló i Aleu, mr.

29. □ Dimarts [Dn 7,9-10.13-14 (o bé: Ap 12,7-12a) / Sl 137 / Jo 1,47-51]. Sants Arcàngels Miquel (patró dels radiòlegs i els radioterapeutes), Gabriel (patró de la radiodifusió i les telecomunicacions) i Rafael (o Rafel, patró dels emigrants); sant Fratern, bisbe.

30. □ Dimecres [Jb 9,1-12.14-16 / Sl 87 / Lc 9,57-62]. Sant Jeroni, prev. i dr. de l'Església, dàlmata, mort a Betlem (420), patró dels llibreters, biblistes i traductors; santa Sofia, viuda.

OCTUBRE

1. □ Dijous [Jb 19,21-27a / Sl 26 / Lc 10,1-12]. Santa Teresa de l'Infant Jesús (1873-1897), vg. carmelitana a

Lisieus, patrona de les missions; sant Remigi (†530) bisbe de Reims.

2. □ Divendres [Jb 38,1.12-21;39,33-35 / Sl 138 / Mt 18,1-5.10]. Sants Àngels de la Guarda. **Lleida:** Mare de Déu de l'Acadèmia (1862), patrona de la ciutat de Lleida (1946); sant Sadurní, ermità, a Sòria; beat Berenguer de Peralta, bisbe electe de Lleida.

3. ■ Dissabte [Jb 42,1-3.5-6.12-16 / Sl 118 / Lc 10,17-24]. Sant Francesc de Borja (Gandia, 1510 - Roma, 1572), prev. jesuïta; sant Gerard o Grau, abat; santa Maria Josepa Rosselló, fund.

4. ■ Diumenge vinent, XXVII de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Is 5,1-7 / Sl 79 / Fl 4,6-9 / Mt 21,33-43]. Sant Francesc d'Assís (1182-1226), iniciador del franciscanisme (OFM...), defensor dels llocs sants i patró dels ecologistes i els veterinaris; sant Petroni, bisbe; santa Àurea, vg.

Diurnenge XXVI de durant l'any (A)

COMENTARI

Les aparences ens enganyen

Moltes vegades a la vida posem etiquetes a les persones: aquesta és bona, aquesta és sincera, aquesta no és de fiar... però no pensem ni que sovint ens equivoquem ni que les persones també poden canviar. L'evangeli ens presenta el cas de dos fills. Segons el que diuen el primer és el dolent: *No hi vull anar respon al pare quan aquest li diu: Fill meu, vés a treballar a la vinya avui.* Però, el que en realitat fa és: *Després se'n penedí i hi anà.* El cas contrari és el del segon fill que diu: *Hi vaig de seguida, pare, però no hi anà.* Tots entenem que el qui fa la voluntat del pare és el qui realment va a la vinya. Hem de reconèixer que sovint en un primer moment podem ser rebels a la Paraula de Déu però això no treu que després puguem repensar-nos i fer llavors la voluntat del Pare. Per això hem de ser molt cautes en els nostres judicis. I Jesús passa de la paràbola als fets: *Els publicans i les dones de mala vida van creure en la predicació de Joan Baptista mentre els grans sacerdots i els notables del poble ni després de veure la conversió dels pecadors no es van penedir ni el van creure.* Són els que diuen: «Sí» o «Senyor, Senyor», però després no fan la voluntat del Senyor. El que val són els fets no les paraules que poden ser hipòcrites si no responen als fets.

És això també el que afirma la primera lectura: *Si el just deixa de obrar el bé, comet el mal i mor, morirà per culpa seva. Però si el pecador es converteix, deixa de fer el mal i obra amb justícia i bondat, salvarà la seva vida.* El que compta, ara i aquí, són les obres, no les paraules ni el que hàgim fet en altres moments de la vida. Déu no posa etiquetes. Pau demana: *No feu res per rivalitat ni per vanagloria, mireu els altres amb humilitat, considerant-los superiors a vosaltres mateixos.* Per tant, mai no tenim cap dret a pensar que els altres són pitjors, que són més pecadors que nosaltres; hem de creure que són superiors en tot. I fins i tot els «pecadors» poden ser-nos un model, una crida a convertir-nos com ells.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura de la profecia d'Ezequiel (Ez 18,25-28)

El Senyor diu: «Vosaltres penseu: No va ben encaminada la manera d'obrar del Senyor. Poble d'Israel, escolta bé això que et dic: ¿No és la vostra manera d'obrar, i no la meva, la que va desencaminada? Si el just deixa d'obrar el bé, comet el mal i mor, morirà per culpa seva. Però si el pecador es converteix, deixa de fer el mal i obra amb justícia i bondat, salvarà la seva vida. Només que reconegui el mal que havia fet i es converteixi, viurà i se salvarà de la mort.»

▶ Salm responsorial (24)

R. *Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat.*

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, / que aprengui els vostres camins. / Encamineu-me en la vostra veritat, / instruiu-me, perquè vós sou el Déu que em salveu; / i cada moment espero en vós. R.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat / i de l'amor que heu guardat des de sempre. / No us recordeu dels pecats que he comès de jove, / compadiu-vos de mi, / vós que estimeu tant. R.

El Senyor, bondadós i recte, / ensenya el bon camí als pecadors. / Encamina els humils per sendes de justícia, / els ensenya el seu camí. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 2,1-11)

Germans, per tot el que trobeu en Crist de fortalesa d'ànima, d'amor que consola, de dons de l'Esperit, d'afecte entranyable i de compassió, us suplico que em doneu plenament el goig de veure-us units per uns mateixos sentiments i per una mateixa estimació dels uns pels altres, unànimes i ben avinguts. No feu res per rivalitat ni per vanagloria. Mireu els altres amb humilitat i considereu-los superiors a vosaltres mateixos. Que ningú no es guii pels propis interessos, sinó que miri pels altres. Tingueu els mateixos sentiments que heu vist en Jesucrist: ell, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes, i començant de captenir-se com un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 21,28-32)

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: «Què us en sembla? Un home que tenia dos fills va dir al primer: "Fill meu, vés a treballar a la vinya, avui." Ell respongué: "No hi vull anar." Però després se'n penedí i hi anà. El pare digué això mateix al segon i aquest li respongué: "Hi vaig de seguida, pare." Però no hi anà. Quin d'aquests dos va fer el que el pare volia?» Li responen: «El primer.» Jesús els diu: «Us dic amb tota veritat que els publicans i les dones de mala vida us passen al davant cap al regne de Déu, perquè ha vingut Joan amb la missió d'ensenyar-vos un bon camí, però vosaltres no l'heu cregut, mentre que els publicans i les dones de mala vida sí que l'han cregut. I vosaltres, ni després de veure això, encara no us en penediu ni voleu creure'l.»

▶ Lectura del profeta Ezequiel (Ez 18,25-28)

Esto dice el Señor: «Insistís: "No es justo el proceder del Señor". Escuchad, casa de Israel: ¿Es injusto mi proceder? ¿No es más bien vuestro proceder el que es injusto? Cuando el inocente se aparta de su inocencia, comete la maldad y muere, muere por maldad que cometió. Y cuando el malvado se convierte de la maldad que hizo y practica el derecho y la justicia, él salva su propia vida. Si recapacita y se convierte de los delitos cometidos, ciertamente vivirá y no morirá.»

▶ Salmo responsorial (24)

R. *Recuerda, Señor, tu ternura.*

Señor, enséñame tus caminos, / instrúyeme en tus sendas: / haz que camine con lealtad; / enséñame, porque tú eres mi Dios y Salvador, / y todo el día te estoy esperando. R.

Recuerda, Señor, que tu ternura / y tu misericordia son eternas; / no te acuerdes de los pecados / ni de las maldades de mi juventud; / acuérdate de mí con misericordia, / por tu bondad, Señor. R.

El Señor es bueno y es recto / y enseña el camino a los pecadores; / hace caminar a los humildes con rectitud, / enseña su camino a los humildes. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 2,1-11)

Hermanos:

Si queréis darme el consuelo de Cristo y aliviarme con vuestro amor, si nos une el mismo Espíritu y tenéis entrañas compasivas, dadme esta gran alegría: manteneos unánimes y concordados con un mismo amor y un mismo sentir. No obréis por rivalidad ni por ostentación, considerando por la humildad a los demás superiores a vosotros. No os encerréis en vuestros intereses, sino buscad todo el interés de los demás. Tened entre vosotros los sentimientos propios de Cristo Jesús. El cual, siendo de condición divina, no retuvo ávidamente el ser igual a Dios; al contrario, se despojó de sí mismo tomando la condición de esclavo, hecho semejante a los hombres. Y así, reconocido como hombre por su presencia, se humilló a sí mismo, hecho obediente hasta la muerte, y una muerte de cruz. Por eso Dios lo exaltó sobre todo y le concedió el Nombre-sobre-todo-nombre; de modo que al nombre de Jesús toda rodilla se doble en el cielo, en la tierra, en el abismo, y toda lengua proclame: Jesucristo es Señor, para gloria de Dios Padre.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 21,28-32)

En aquel tiempo, dijo Jesús a los sumos sacerdotes y a los ancianos del pueblo: «¿Qué os parece? Un hombre tenía dos hijos. Se acercó al primero y le dijo: "Hijo, ve hoy a trabajar en la viña". Él le contestó: "No quiero". Pero después se arrepintió y fue. Se acercó al segundo y le dijo lo mismo. Él le contestó: "Voy, Señor". Pero no fue. ¿Quién de los dos cumplió la voluntad de su padre?» Contestaron: «El primero». Jesús le dijo: «En verdad os digo que los publicanos y las prostitutas van por delante de vosotros en el reino de Dios. Porque vino Juan a vosotros enseñándoos el camino de la justicia y no le creísteis; en cambio, los publicanos y prostitutas le creyeron. Y, aun después de ver esto, vosotros no os arrepentisteis ni le creísteis.»